

Vår saksbehandler
Thor E. Lexow

Vår dato
2018-12-05
Deres dato

Vår referanse
Deres referanse
18/1415

Olje- og energidepartementet

VKEs kommentarer til Direktiv 2018/844/EU om endring av bygningsenergidirektivet

VKE – Foreningen for ventilasjon, kulde og energi, er en arbeidsgiverforening som organiserer ventilasjons-, kulde- og varmepumpebedrifter. VKE har i dag 210 medlemsbedrifter i hele verdikjeden. VKE er en bransjeforening i Byggenæringens landsforening (BNL) og tilsluttet NHO.

Det vises til høringsbrev fra OED datert 5. september 2018 om høring av endring i bygningsenergidirektivet av 30. mai 2018. Vedlagt følger høringsbrev fra VKE – Foreningen for ventilasjon, kulde og energi.

Generell tilbakemelding om endringene direktivet

VKE mener Norge bør implementere tredje revisjon av bygningsenergidirektivet (2018/844/EU). VKE mener at det nye direktivet adresserer viktige aspekter for å nå energi- og klimamål knyttet til bygningsmassen og samtidig å sikre et godt inneklima for brukerne.

Eksisterende bygningsmasse har hovedpotensialet for energieffektivisering og må prioriteres i ny ordning. Energivurdering av tekniske anlegg er meget viktig for å bidra til energieffektiv drift og at tiltak gjennomføres på anlegg. Det må settes klare krav til fagkompetanse på dem som utfører energivurdering.

VKE mener at energieffektivisering aldri skal gå på bekostning av inneklima og folkehelse. Inneklima bør derfor inn i energimerket og energivurdering for yrkesbygg.

Ad artikkel 2 Definitions

Det er viktig at definisjonen av tekniske bygningssystemer er utvidet til å omfatte alt utstyr og systemer for å kontrollere og styre energibruk samt produksjon av varme og strøm på og i bygninger. Det bør presiseres at produksjon av varme og eksport av varme fra bygningen bør inkluderes i kontrollområdet for bygningsautomasjon på samme måte som produksjon og eksport av elektrisitet.

Ad artikkel 11 Energy performance certificates

Hovedformålet med energibruk i bygninger er å oppnå ønsket komfort i form av godt inneklima og varmtvann. Inneklima bør derfor inn som et vurderingskriterium i ny energimerkeordning. VKE oppfordrer til at man må få til en tydelig relasjon mellom energitiltak, støtteordninger og energikarakter i virkemiddelapparatet.

Ad artikkel 14 *Inspection of heating systems* og 15 *Inspection of air-conditioning systems*

Formålet med energivurdering av tekniske anlegg er å stimulere til energieffektivitet gjennom god installasjon, drift og vedlikehold av anleggene. Inneklimavurdering bør inn som en del energivurderingen av klimaanlegg i yrkesbygg. I tillegg til kuldeanlegg og varmepumper til ventilasjon må kuldeanlegg for datarom, kantine, dagligvare og industri med.

Bestemmelsene knyttet til periodiske energivurderinger (artikkel 14 og 15) av varme-, kjøle- og ventilasjonssystemer er blitt vesentlig endret. Tersklene for energivurdering av varme-, kjøle- og ventilasjonssystemer (eller kombinasjoner av disse systemene) er økt i artikkel 14 og 15, noe som betyr at et potensielt stort antall systemer som skal inspiseres i dag, ikke lenger vil bli pålagt å bli inspisert regelmessig. De utvidede grenseverdiene på 70 kW for energivurdering av ventilasjons-, luftbehandlings- og varmeanlegg vil medføre tapt besparelse i kWh og CO₂, ved at de mindre anlegg ikke får tilstrekkelig tilsyn og optimalisering.

I energimerkeforskriften for bygninger (FOR-2009-12-18-1665) er det krav om jevnlig energivurderinger av tekniske anlegg når det i bygningen er en kjel for fossilt brensel med nominell effekt høyere enn 20 kW.

I det nye bygningsenergidirektivet (2018/844/EU) artikkel 15 er inspeksjoner av tekniske installasjoner ikke lenger avgrenset til å omfatte kjeler som oppvarmes med ikke-fornybart flytende eller fast brensel. Begrepet 'kjel' er erstattet med begrepet 'varmegenerator' som omfatter alle innretninger som produserer og leverer varme til et varmesystem slik som en forbrenningskjel (uavhengig av type brensel), elektrokjel eller varmepumpe.

Dette betyr at energivurdering av tekniske installasjoner ikke lenger vil være begrenset til varmeanlegg med kjeler for fossilt brensel, men omfatte alle varmesystemer med varmegeneratorer. Dette vil i praksis kunne medføre at energivurderinger med forslag til energieffektiviseringstiltak vil omfatte alle varmesystemer uavhengig av energivare. VKE støtter denne utvidelsen av omfanget av energivurderinger av tekniske installasjoner.

VKE mener at jevnlig inspeksjon av tekniske anlegg legger grunnlag for energieffektivisering, redusert klimagassutslipp og godt inneklima. VKE mener at dagens grenser for kjel med nominell effekt høyere enn 20 kW bør gjelde varmegeneratorer, eller klimaanlegg med samlet nominell effekt høyere enn 12 kW eller anleggene samlet betjener et oppvarmet bruksareal over 500 m² skal underlegges plikt om energivurdering.

Energivurderingen skal gjennomføres hvert fjerde år, første gang senest to år etter at bygningen er tatt i bruk. Det bør fortsatt være krav til at kjeler med nominell effekt høyere enn 100 kW skal energivurderes hvert andre år. Dette er også i tråd med innledende teksten i punkt (39) som åpner for at land som allerede har etablert ordninger med jevnlig energivurderinger av tekniske installasjoner med strengere grenseverdier kan fortsette med disse ordningene uten å melde dette til EU-kommisjonen.

VKE anbefaler at man opprettholde dagens inspeksjonsordninger for varme-, kjøle- og ventilasjonssystemer som for tiden har terskler under de nye grenseverdiene i det endrede bygningsenergidirektivet. Det er helt avgjørende å gjennomføre fysiske befaring på anleggene for å kunne foreslå konkrete og relevante energi- og inneklimatiltak med anbefalinger om forbedringer av bygningens energitilstand samt dimensjonering i forhold til inneklimatebehov. Energivurdering av klimaanlegg bør gjennomføres ved en fysisk befaring av

anlegget av kvalifiserte fagpersoner med minimum yrkesfaglig utdanning som ventilasjonstekniker.

Myndighetene bør også oppmuntre til at anbefalinger som følger av energivurderinger, gjennomføres slik at potensialet for tekniske bygningsinstallasjoner (TBS) og bygningsautomatiserings- og kontrollsystemer (BACS) benyttes for forbedrede energiytelser og inneklime.

Oppsummert

VKE mener at:

- Norge bør implementere tredje revisjon av bygningsenergidirektivet
- eksisterende bygningsmasse og drift må prioriteres i ny ordning
- inneklime må inn som et vurderingskriterium i ny ordning, både i energiattesten og energivurdering av tekniske anlegg
- energivurdering av tekniske anlegg må omfatte alle typer varmeproduksjon, også forbrenningskjel (uavhengig av type brensel), elektrokjel, varmepumpe eller fjernvarme
- kuldeanlegg og varmepumper til ventilasjon samt kuldeanlegg for datarom, kantine, dagligvare og industri må inkluderes i energivurdering av tekniske anlegg
- dagens grenser og intervaller for plikt om energivurdering av tekniske anlegg bør beholdes
- energivurdering av klimaanlegg må gjennomføres ved en fysisk befaring av anlegget av kvalifiserte fagpersoner

Med hilsen
for VKE – Foreningen for ventilasjon, kulde og energi

Thor Lexow
Administrerende direktør